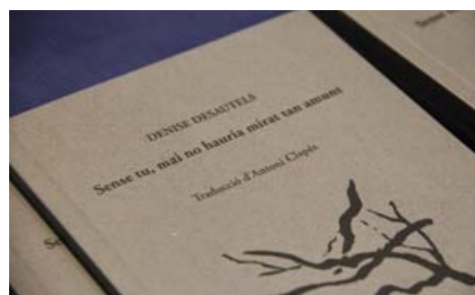

ESTILS

Reflexió poètica d'una mare al seu fill

Alllible *Sense tu, mai no hauria mirat tan amunt* (publicat per Cafè central), Denise Desautels se'ns mostra com una mare que intenta passar comptes de la seva vida tot reflexionant-hi amb el fill i, en els particulars vaivens del flux de la consciència, va descrivint els impactes de de-

terminats fets biogràfics individuals o col·lectius. Una carta al fill –escrita en una prosa poètica fascinant– en la qual els records evocuen i barregen, sense cronologia precisa, les relacions familiars i socials en el Quebec dels darrers seixanta anys.

El Grotowski més místic a 'Teatre i més enllà'

Anna Caixach, actriu i traductora del llibre *Teatre i més enllà*, de Jerzy Grotowski (un dels grans noms del teatre del segle XX), presentarà aquest llibre publicat per l'editorial Fragmenta el proper dijous 30 d'abril a les 18:30h a la Biblioteca de Can Mulà (carrer d'Alsina, 1, Mollet del Vallès).

La cita de la setmana

"Cercat per boires que em clivellen, / escolto l'alta nit / i em parla la paraula no nascuda, / obro de bat a bat la porta / i el buit em posa balda als ulls."

Jaume Pont

La desconeguda consciència del món vegetal

Sensibles i intel·ligents, les plantes ens ajuden a netejar tot tipus de contaminants, també el de la supèrbia

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

La supèrbia, aquesta ostentació de creure'ns superiors i provocada per un deliri del qual els éssers humans en som, malauradament, tan propensos, genera grans desequilibris tant en l'interior de la persona com en l'entorn. Diguem-li pecat, diguem-li trastorn mental lleu (que pot esdevenir greu), aquesta immoderació dels propis desitjos es dibuixa també en un afany de poder, en una plasmació de modelar el món segons una jerarquia mental on el superb se situa al capdamunt. L'alteració del medi degut a la supèrbia, no obstant això, acostuma a succeir

d'una forma aliena als desitjos del superb, que ha d'emprar tota la seva energia en evitar l'inevitable. Passa a la política, passa a la família, passa a tot arreu.

Culturalment, encara ens domina un esquema traçat de fa segles per la supèrbia: la piràmide dels éssers vius on, orgullosos, satisfets de nosaltres mateixos, ens situem a dalt de tot. Som els ésser més evolucionats del planeta, ho sabem i ho anunciem cada vegada que podem, tot i que no deixa de ser un mer anunci auto-referencial: cap altre ésser viu sembla escoltar-nos ni entendre-ho.

Gràcies als estudis científics, fets de paciència i esmerç, podem anar contradint altres estudis científics que en èpoques determinades van solidificar-se en nom de la ciència, sinònim de veritat. Avui sabem que la única veritat de la ciència és la seva capacitat d'endinsar-nos en el misteri de la vida, i només quan s'allunya d'aquest propòsit i de les altres arts que tenen la mateixa

funció, esdevé caricatura i dogma –o, per no sortir-nos del tema, pura supèrbia–. ¿Quina és la manera que la ciència combat una imatge tan arrelada, i que ella mateixa ha contribuït a propagar, com és la de la piràmide dels éssers vius, amb els humans al capdamunt? Doncs començant a valorar els que estan per sota: primer va ser el torn de la resta d'animals, i ara toca estudiar, profundament, el món vegetal.

La intel·ligència no divideix, uneix
¿Són les plantes organismes passius, mancats de sensibilitat i de qualsevol tipus de comportament individual i social? Si som hereus d'aquesta poca atenció que li dediquem al món vegetal, donarem una resposta afirmativa. Per trencar estereotips, però, podem atansar-nos amb parsimònia, com fan les plantes cap a la llum, cap als recents estudis que demostren tot el contrari.

Una bona manera és el llibre *Sensibilidad e inteligencia en el mundo vegetal* (Galaxia Gutemberg). Escrit de manera àgil i divulgativa per una de les màximes autoritats mundials en el camp de la neurobiologia vegetal, el professor florentí Stefano Mancuso, sintetitza tots els estudis que s'han realitzat amb la intenció d'enderrocar piràmides imaginàries i situar-nos en l'espai on realment vivim: un planeta esfèric on entre el 99,5% i el 99,9% de la seva biomassa (és a dir, el pes de tots els éssers vius de la Terra) correspon a les plantes. Dit d'una manera que hauria de rebaixar-nos la supèrbia, només entre el 0,5% i el 0,1% de la massa total de la vida està integrada pels animals i d'aquesta irrisòria xifra un percentatge encara més petit el constitueix l'ésser humà. Amb aquestes dades, Mancuso conclou: "Si demà les plantes desapareguessin de la Terra, la vida humana duraria poques setmanes... Si pel contrari fóssim nosaltres els qui desa-

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:

La força simbòlica de posar noms

pareguéssim, les plantes tornarien a apropiarse de tot el territori i en poc més d'un segle tots els signes de la nostra mil·lenària civilització quedarien coberts de verd. La nostra dependència de les plantes es tan gran que fem tot el possible per oblidar-ho. Potser no ens agrada recordar que la nostra supervivència està lligada al món vegetal perquè això ens fa sentir dèbils", sentència el neurobiòleg.

Guarir la supèrbia amb plantes

La supèrbia encega, i com qualsevol altra malaltia hem de recórrer a les plantes per trobar-ne la medicina. On, sinó? El llibre ens dona una altra dada: coneixem només entre el 5 i el 10% de les espècies vegetals del planeta i d'aquestes extraïem el 95% de tots els seus principis medicinals. I cada vegada són més les evidències dels beneficis de la seva presència en disminució de l'estrès, augment de la concentració en estudiants o de la recuperació de malalts que tenen accés visual a jardins.

Sabem també del gran impacte de les plantes en la descontaminació del medi i dels estudis que s'estan fent dels seus sistemes de comunicació i socialització per desenvolupar noves aplicacions tecnològiques fins ara impensables, com les xarxes de tipus vegetal que formarien una mena d'internet vegetal i que serviria per anunciar l'arribada de núvols tòxics, informaria sobre la qualitat de l'aire o el sòl, o avisaria de terratrèmols i allaus. Tota aquesta aplicació de la idiosincràsia vegetal ha hagut de superar els prejudicis de veure les plantes com a inferiors, mancades d'intel·ligència. Per Stefano Mancuso, aquesta és la clau: "Què és més sensat? ¿Convertir la intel·ligència en un baluard en defensa de la nostra diferència respecte a la resta d'éssers vius o admetre que el fet de ser intel·ligents ens uneix a les demés espècies dels regnes animal i vegetal? Tots els éssers vius estan cridats constantment a resoldre qüestions que, a efectes de la seva existència, no difereixen gaire de les que nosaltres afrontem."

La planta és modular i no té òrgans vitals aïllats, doncs cap part és indispensable, però que no vegem els seus ulls o el seu cervell no vol dir que no disposi dels mateixos cinc sentits que nosaltres (de fet en té quinze més, com apreciem al llibre). En definitiva, un regal per disminuir la nostra supèrbia i, així, atorgar a les plantes la dignitat que es mereixen. —

El sabor de les maduixes

Opinió

LAIA MONSERRAT
PSICÒLOGA

L'altre dia no vaig poder resistir la temptació de comprar maduixes al súper del barri. Això no te res d'especial. Vénen en caixetes de fusta o de plàstic i tenen un bonic aspecte. Li vaig preparar a la mare un postre amb flam i unes maduixes d'acompanyament. "Nena, aquestes maduixes no tenen gust de res" em va dir la meua nonagenària progenitora... i tenia raó.

Vaig imaginar que si feia una cata a cegues amb maduixes del súper i d'altres productes "saboritzats" amb sabors artificials de maduixa, segurament, triomfarien els segons.

S'estaran convertint els saboritzants artificials en la memòria col·lectiva del que un dia va ser? Trist pensament.

Realització
Amb tres maduixes del meu hortet, em sentiré més veritablement plena que amb una caixa sencera de les del súper

D'altre banda, les tècniques d'atenció plena o *Mindfulness* ens estan recordant el valor de menjar amb atenció per trobar la bona forma de menjar, més equilibrada, menys compulsiva i amb respecte cap a nosaltres mateixos. És una bona cosa, un pas necessari i imprescindible per aquest *homo* consumidor en el que ens hem convertit. Per retrobar l'equilibri interior amb el que ens nodreix.

Però per més *Mindfulness* que faci, no trobo el gust de les maduixes quan compro maduixes. Serà que la forma i el fons ja no són el mateix? Un altre pregunta molesta i políticament incorrecte... Deixem de filosofar i tornem a la praxis.

He decidit plantar maduixes al meu balcó. En lloc de fer-me preguntes irresolubles, vaig a conrear la terra de les meves jardineres. Veuré créixer les plantetes, les cuidaré, les regaré i després menjaré els seus fruits. I amb tres maduixes del meu hortet, segurament em sentiré més veritablement plena que amb una caixa sencera de les del súper. Reivindico la revolució espiritual com una actitud de vida en els petits gests. El sabor de les maduixes és una experiència mística quan la maduixa és el que ha de ser i jo la menjo amb atenció plena. La revolució espiritual comença al teu balcó.

